

Več vpliva organizaciji Združenih narodov?

Vojni v Bosni in Hercegovini ni videti konca. Položaj se je v zadnjih dneh zaostрил, namesto da bi se začel umirjati. Srbi so napadli dve muslimanski enklavi, Hrvaška je s svojimi vojniki neprikrito stopila v vojno na strani bosanskih Hrvatov in Muslimanov.

Ob tem v časopisu in po televiziji lahko še vedno in vztrajno beremo in poslušamo komentarje uglednih časnika in poznavalcev razmer, češ da je rešitev problema edino v diplomatskih pogajanjih. Vsi ti komentarji vsakokrat izzvenijo zelo žalostno, saj vemo, kako daleč smo prišli z diplomacijo. Ko slišimo, da bi bilo treba dati več moči in vpliva Združenim narodom, ki da ne razpolagajo z zadostnimi mehanizmi, da bi v stvar učinkovito posegli, nas zagrabi groza, saj se nam zdi, da so Združeni narodi že z mehanizmi, ki so jih do danes imeli na razpolago, bolj škodili kot koristili.

Politologi se strinjajo, da je s padcem berlinskega zidu prišlo do takih sprememb v mednarodnih odnosih, da so Združeni narodi pridobili toliko vpliva in moči, kot ga niso imeli še nikoli prej. Po propadu ene od dveh velesil, ki sta v bipolarizmu odločali o vojni in miru, ni niti druga velesila ohranila toliko vpliva, da bi lahko na lastno pest odločala o tako usodnih zadevah. V ključnih posegih morajo Združene države Amerike, kljub temu da ostajajo najvplivnejša država na svetu, prositi za končni "blagoslov" ravno Združene narode, pod okriljem katerih pride do najpomembnejših posegov (spomnimo se na Kuwait in na Somalijo, ki je bil jasen dokaz o tem, kako so se ZDA, po začetnem samostojnem posegu, obrnile na OZN za potrebno legitimacijo posega).

Z listino iz San Francisca, ki je ustanovna listina OZN, pridemo v zgodovini moralnega ocenjevanja vojne do novega zasuka. V srednjem veku je vojna veljala za eno od morebitnih sredstev za dosego pravice. V novem veku so se vojne nekako smele posluževati suverene države, ki so smatrale, da v splošni anarhiji mednarodnega sistema lahko preživijo le tako, da utrjujejo svojo moč na račun drugih držav in to s katerimkoli sredstvom, tudi z vojno. Vojna je bila torej pravična, KER je bila potrebna. V novi fazi pa je vojna pravična, KO je potrebna. Smatramo pa jo kot zločin, ko ni sprožena v okvirih mehanizmov kolektivne zaščite ali zaradi osebne obrambe.

Po katerih kriterijih naj torej sodimo, ali je vojna v Bosni "pravična" ali "zločinska", ni še določeno. Mednarodno pravo namreč ni še določilo pravil, po katerih naj se mednarodna skupnost ravna, ko mora poseči v konflikt. Zmeda na tem področju je Združene narode pripeljala do tega, da so v Bosni vse tri sprte strani obravnavali na isti ravni, kot da ne bi bilo agresorja in pa tistih, ki se bojujejo zaradi tega, ker so bili napadeni. Mednarodno sodišče je Karadžića in Mladića obsodilo, češ da sta vojna zločinca, na diplomatskih pogajanjih pa kljub temu še vedno zastopata srbsko stran, njuna glasova sta enako upoštevana kot glasovi predstavnikov ostalih dveh sprtih strani.

Praden bi torej dali več moči in vpliva v roke Združenim narodom, da bi lahko suvereneje segli v tragično vojno, bi morali biti gotovi, da so se subjekti mednarodne skupnosti domenili o tem, kako to moč in vpliv pravično uporabiti.

Breda Susič

5. DRAGA MLADIH

PROGRAM

Četrtek, 31. avgusta:

- 15.00 – zbiranje v parku Finžgarjevega doma (Narodna ulica, 89, Opčine/Trst)
- 16.00 – predavanje: Mediji sedanjosti
- 17.00 – seminarsko delo po skupinah
- 18.00 – diskusija
- 19.00 – večerja
- 20.30 – dramska igra

Petek, 1. septembra:

- 9.00 – zajtrk
- 10.00 – predavanje: Mediji bodočnosti
- 11.00 – seminarsko delo po skupinah
- 12.00 – diskusija
- 13.00 – kosilo
- 14.00 – sprehod
- 17.00 – otvoritev študijskih dni Draga, predavanje, diskusija
- 21.00 – ples in družabnost

Sobota, 2. septembra:

- 8.30 – sv. maša
- 9.00 – zajtrk
- 10.00 – okrogla miza (Mediji-politika-pluralizem-etika)
- 13.00 – kosilo
- 14.30 – refleksija

Kdor se želi udeležiti celotnega programa, se lahko prijavi na naslov MOSP, ul. Donizetti 3, 34100 Trst (tel. 040/370846, fax 633307): prenočišče in obedi so zagotovljeni samo za tiste, ki se prijavijo in plačajo prispevek 30.000 ltl. Prispevek lahko izplačate ob prihodu na prireditveni prostor. S seboj prinesite spalno vrečo ali posteljnino.

Povabilo prijatelju

9. julija se je skupinica mladih, ki se srečujemo v mladinski molitveni skupini Shalom, napotila proti Stražišču, kjer smo preživeli skupaj z drugimi mladimi iz Slovenije teden duhovnosti. Odločili smo se, da se udeležimo teh duhovnih vaj, ker nam je prijateljica navdušeno pripovedovala, kako lepo se je ona tam imela lansko poletje. Danes lahko tudi jaz pripovedujem, kako čudovito je bilo to doživetje, čeprav so mi prvi del tedna misli še vedno uhajale v Trst k domačim.

Tema srečanja je bila "Daritev". S tišino, pogovorom in molitvijo smo vsak dan razmišljali o tem. Osebnost me je ta izkušnja obogatila z novimi bogatimi odkritji.

Naše življenje je skrivnostna pot, ki jo moramo prehoditi z vztrajnostjo in z upanjem. Vse, kar srečamo med to potjo, je dar, ki nam ga Bog ponuja in ki ga moramo mi z odprtim srcem sprejeti ter ga podariti svojemu bližnjemu. Tako bomo lahko dosegli polnost in smisel življenja. Vrednota, ki stopa torej v ospredje, je prijateljstvo. To pomeni, da moramo biti pripravljeni tudi kaj žrtvovati za obogatitev drugega. Toda to bomo lahko storili samo takrat, ko bomo znali pristno ljubiti. Ljubiti pa ni lahko, predvsem v današnjem materialističnem svetu, polnem sebičnosti. Teško odpremo srce, ker se bojimo razočaranja in odklanjanja. Pomisliti pa moramo, da nam bo vse to, kar damo, v prihodnosti povrnjeno, čeprav se nam lahko to zdi nemogoče. Treba je samo vztrajati. Trud, jok in trpljenje niso zaman – s tem človek raste in se obenem utrdi.

Zato prijatelj, ustavi se!

Utišaj hrup in prisluhni svojemu srcu.

Čutiš, kako je žejen ljubezni?

Odpri ga in – ljubi!

Le tako se boš zavedal, da živiš

in da je tvoje življenje pomembno tudi za drugega.

"Prijatelj, saj veš, da jaz zaživi,
ko človek zazre se človeku v oči
in reče besedico: TI."

Valentina Bembi

Mladina iz openske župnije in nekateri prijatelji, ki so se med letom srečevali na mesečnih mladinskih mašah, so sezono zaključili na prijeten način, in sicer s piknikom, kjer so pekli na žaru, se igrali odbojko in prepevali. Septembra se bodo mladi začeli zopet srečevati na srečanjih, mašah in družabnostih. Uvod v novo sezono bo predstavljalo Vseslovensko srečanje za verno mladino, ki bo v Stični 16. septembra.

Noa & Gil Dor

"Miei amici arrivederci, molto grazie". S temi besedami je izraelska pevka Noa zaključila svoj nastop na Titovem trgu v Kopru, zbrana publika pa se ji je odzvala s toplim aplavzom in nestrpnim povpraševanjem bisa. Noa je s koprskim nastopom nedvomno osrečila svoje oboževalce in očarala vse tiste, ki njenega prelepega glasu in intenzivnega izvajanja še niso poznali. Ob spremljavi dolgoletnega prijatelja in predvsem izvrstnega kitarista Gila Dora ter mladega basista Jossi Fineja je Noa med sicer kratkim, enournim nastopom, izvedla najlepše pesmi iz njenega prvega in edinega albuma, Noa.

Izraelska pevka Noa, katere pravo ime je Achinoam Nini, se je rodila v yemenitski družini v Tell Avivu. Kmalu po rojstvu je s starši odšla v New York. Tu se je naučila petja, glasbe in plesa: obiskovala je tudi lekcije ameriške plesalke Marte Graham. Pri sedemnajstih letih se je odločila, da se vrne v rojstni Izrael. Preselila se je v Tell Aviv in tu prišla do slave. Odločilnega pomena je bilo obiskovanje glasbene šole, ki jo še vedno vodi kitarist in sedanji glasbeni partner Gil Dor ter srečanje z jazzarjem Patom Methenyjem, ki je bil producent njenega prvega albuma.

Koprski publiko se je Noa predstavila z avtobiografsko pesmijo Wild flower, v kateri pripoveduje o svoji mladosti v ameriškem New Yorku; v pesmi Child of man je izpovedala željo po miru in večji povezanosti med ljudmi; zapela je tudi Ave Mario, ki jo Noa imenuje molitev za mir. S to pesmijo je lani nastopila pred sv. očetom.

Noa je izredno vitalna oseba; to duhovno moč zna zelo dobro posredovati publiko preko izvajanja svojih pesmi. Pesmi poje bodisi v angleščini kot v hebrejščini; večkrat se poslužuje tudi spremljave tolkal, na katere zna sama zelo dobro igrati.

Njenega nastopa se je koprška publika zelo veselila, tako da je ob zaključku koncerta ni pustila z odra. Upajmo, da se bo Noa kmalu spet vrnila v naše kraje.

Nadja Roncelli

Marko Ozbič - mlad slovenski glasbenik

Tokrat imamo v gosteh mladega, a zelo obetavnega slovenskega glasbenika, ki se počasi uveljavlja v glasbenem svetu: to je Marko Ozbič, ki ga verjetno marsikdo izmed vas že pozna. Marko že dalj časa živi na Dunaju in se le za kratek čas vrača domov: povabila sem ga torej, da bi bralcem povedal, kako poteka sedaj njegovo življenje. Prisluhnilimo.

Najprej lep pozdrav bralcem *Rasti*. Začel bi prav pri osebnih podatkih: ime mi je Marko Ozbič, imam 24 let ter živim in delam na Dunaju (oktobra bo že sedem let). Sicer sem doma iz Gropade: z glasbo sem se začel ukvarjati na Glasbeni matici ter istočasno študiral na Znanstvenem liceju, kjer sem šolanje dokončal v šolskem letu 1989-90. Takrat nisem še prav dobro vedel, kaj bi rad postal: razmišljal sem o študiju literature ali jusa, končno pa spoznal, da me še najbolj veseli glasbeno področje – točneje kompozicija. Profesorji na Glasbeni matici so mi svetovali, da bi šel na Dunaj: konec septembra sem se tako prijavil na vstopni izpit in ga uspešno opravil.

Bi nam kaj več povedal o tem, kako si se začel zanimati za glasbo?

Pri devetih letih sem se začel učiti klavir pod vodstvom prof. Ravla Kodriča, vendar pa moja ljubezen do glasbe sega še nekoliko nazaj: v Bazovici je namreč moj prastric bil organist in jaz sem na koru z začudenjem opazoval, kako so se tipke same premikale (stric je igral na registru Coppel)! Sklenil sem, da bom tudi sam študiral orgle. Kasneje so mi svetovali, da bi začel s klavirjem: profesor Kodrič me je usmerjal ter mi nudil vpogled v pianistično literaturo in v zgodovino glasbe, za kar sem mu izredno hvaležen, saj nisem nato na Dunaju imel težav s tem. Med študijem na Glasbeni matici sem kot recenzent sodeloval pri Primorskem dnevniku in na radiu: spominjam se analize Tartinijevih skladb v izvedbi Črtomira Šiškoviča. Hkrati sem uresničil tudi otroško željo in študiral orgle pri prof. Bergantu, vendar sem zaradi stiske s časom to moral opustiti.

Študiral si na Znanstvenem liceju: si kdaj imel težave zaradi istočasnega udejstvovanja na glasbenem področju?

Ne, tega ne. Profesorji na liceju so vedeli za mojo ljubezen do glasbe in so me razumeli.

Povej nam kaj o Dunaju: si imel težave z jezikom in z ljudmi? Kaj pa domotožje?

Nekaj težav sem imel z jezikom: sicer sem nemščino poznal, vendar sem se nekoliko nerodno izražal, ko je šlo za pogovor; po enem letu pa sem osvojil tekoč jezik. Kar pa se ljudi tiče, hm... Dunajčani so posebna rasa: bolj zaprtega značaja, s težavo sklepajo prijateljstva, zato so skoraj vsi moji prijatelji Italijani, Španci in Francozi, ki študirajo kot jaz na univerzi. Domotožja ne čutim več, saj mislim, da sem se dobro vživel v novo stvarnost – sicer pa je tako, da občutim domotožje po Dunaju, če sem predolgo tu! Dunaj je v bistvu konservativno mesto: ogromno je koncertov in drugih kulturnih prireditev, vendar je z glasbenega vidika živahnejši Pariz.

Bi na kratko obnovil svojo kariero v tujini in nam nato še povedal, s čim se ukvarjaš sedaj?

Moja kariera se je pričela leta 1991, ko sem v Strasbourgu postal repetitor pri *Figarovi svatbi*; tisto leto so povsod v Evropi organizirali preda-

vanja o Mozartu ob obletnici smrti. V Strasbourgu sem spoznal veliko zanimivih oseb, med temi tudi pevca Nicolas Rivenqua, s katerim sem naslednje poletje delal v Parizu. Od takrat dalje sem se začel prav delovno ukvarjati z glasbo: zaradi šolskega uspeha so me leta 1992 imenovali za regensa chori v Rochuskirche, kjer še danes skrbim za cerkveno petje. Kot regens chori imam vedno veliko dela s pripravami slovesnih maš: izbira sporeda, vaje, koncerti... Leto kasneje sem izvedel, da iščejo dirigenta (Kapellmeistra) pri znanih Wiener Sängerknaben (Dunajskih pojočih dečkih); prijavil sem se na sprejemni izpit, vendar po tem sem moral čakati skoraj dve leti, da sem lahko nastopil novo službo. To pa ni še vse: lani sem postal korepetitor pri znani operni hiši Konzerthaus, saj je tamkajšnji dirigent predlagal upraviteljem moje ime.

Kako se odvija tvoj dan na Dunaju? Imaš kaj prostega časa?

Povem ti kar po urah: od 9.00 do 11.00 sem na lekcijah; nato do 12.00 v knjižnici; ob 12.30 imam delovno kosilo pri Sängerknaben; od 14.00 do 16.00 vadim z dečki; popoldne imam privatne korepeticije s pevci; zvečer pa vadim koncerte v Rochuskirche.

Od septembra do julija sem s Sängerknaben imel približno 180 koncertov v sklopu naše evropske turneje: ker so julija počitnice, sem priložnost izkoristil in prišel za kratek čas domov. Sicer pa tudi tukaj ne lenarim, saj končujem tezo o tempu in razmerjih v *Sonata sopra Santa Maria* (iz Monteverdijevih *Vesprov*). Na podlagi starih traktatov skušam razumeti, kateri je originalni tempo v skladbi: v teku stoletij je namreč prišlo do kaosa, saj so različne smeri poudarjale to ali drugo interpretacijo. Upam, da bom januarja zaključil univerzo, saj od marca do julija grem s Sängerknaben na turnejo po Japonski in Avstraliji.

Zame prosti čas ne obstaja: raje bi ga z latinskim nazivom imenoval *otium*, saj se tedaj rad posvečam temu, kar mi je všeč: prebiram skladbe, igravam klavir, nimam drugih misli. Sicer je zame prosti čas že to, da lahko po

koncertu grem na pivo s prijatelji: to so verjetno najlepši trenutki, kar jih doživljam na Dunaju.

Bi na kratko povedal kaj o teh znanih Dunajskih pojočih dečkih?

Otroci prihajajo iz celotne Avstrije in pripadajo različnim slojem. Pri šestih ali osmih letih imajo sprejemni izpit, nakar vadijo celi dve leti, predno vstopijo v enega izmed štirih zborov, ki nosijo naziv Sàngerknaben. Odtlej je zanje odgovoren določeni Kapellmeister: vsak zbor šteje približno 25 članov in se stalno pripravlja na koncerte in turneje; za spored, pripravo solistov in drugo skrbi sam Kapellmeister.

Kateri so tvoji načrti za prihodnost? Bi se morda rad približal kakemu vzoru, če ga seveda imaš?

Reči moram, da so se vsi dosedajni načrti v glavnem že uresničili; pri 15. letih sem poslušal, kako so Wiener Sàngerknaben peli nekatere Bachove skladbe in sanjal sem, da bi kdaj postal njihov Kapellmeister. Pri tem zboru bom gotovo ostal še nekaj let, saj si tako nabiram dragocenih izkušenj. Kar pa se vzorov tiče, moram reči, da jih v glavnem nimam: rad poslušam komponiste (Monteverdija, Bacha), saj so njihove skladbe za ansambel in zbor modernejše, kot si lahko predstavljamo.

Kaj bi svetoval mladim, ki bi se radi poklicno ukvarjali z glasbo?

Trdno morajo biti prepričani, da je tisto njihova smer, vztrajati morajo brez dvomov. Živeti pa morajo le za glasbo: če nekdo npr. študira klavir in je istočasno vpisan na ekonomijo, ne bo nikoli dober na obeh področjih, morda sploh ne bo uspel ne na enem, ne na drugem. Mlad glasbenik mora biti motiviran, smatrati glasbo za ideologijo – in predvsem mora zapustiti Trst in se usmeriti kam drugam.

Ob koncu tega pogovora bi rad še kaj dodal?

Obžalujem dejstvo, da je danes kultura na zadnji stopnički; v svetu vlada čedalje večja nerazgledanost. Vendar se temu ne smemo vdati, videti moramo cilj, imeti ideale. Skratka, stremeti moramo za stalnim razvojem naše osebnosti.

Psihozanimivosti

Naši možgani se poslužujejo zelo zapletenih procesov, tudi ko nam omogočajo razumevanje zelo enostavnih stavkov. Poskusimo na primer prebrati sledeči odstavek:

“Pavel se je zbudil zgodaj zjutraj. Hitro se je oblekel in nato sedel k mizi. Zajtrk mu je bil zelo všeč. Kmalu nato je stekel na ulico. Z avtobusom se je odpeljal v šolo.”

Gotovo ste mnenja, da so vsi omenjeni stavki zelo enostavni in da jih lahko vsakdo razume. Strinjam se s to trditvijo, kljub temu pa boste kmalu spoznali, koliko procesov nam je v naših možganih omogočilo razumevanje zgornjega odstavka.

Pri branju prvega stavka ste si najbrž ustvarili sliko fanta, ki leži na postelji; če pa si niste ustvarili nobene mentalne slike, bi na vprašanje “Kje je spal Pavel? verjetno vsi odgovorili “V postelji.” V tem besedilu pa nisem niti enkrat omenil postelje. Ta primer nam dokazuje, da se pri razumevanju tudi najbolj enostavnega stavka naši možgani ne zadovoljijo s trenutno informacijo, ki jim jo posreduje besedilo, pač pa istočasno primerjajo novo informacijo s tistim, kar je v njih že hranjeno (npr. ljudje spijo v postelji). Ker pa se v našem spominu nahaja na milijone informacij, bi bilo nemogoče, da bi možgani v zelo kratkem času primerjali glagol “zbuditi se” z vsem, kar že sami vedo o svetu. Iz tega sledi, da so v glavnem podatki v možganih hranjeni po asociacijah (npr. v našem primeru: zbuditi se / postelja).

Nekdo bi mogoče sedaj pripomnil: “Jaz bi si lahko predstavljal Pavla, ki spi na naslanjaču ali kje drugje...” To je že res, vendar so v možganih nekatere asociacije močnejše od drugih: asociaciji spati / postelja in zbuditi se / postelja sta gotovo močnejši od asociacij spati / naslanjač in zbuditi se / naslanjač.

Pri branju drugega stavka vemo, da se oba glagola nanašata na Pavla, čeprav tukaj ne zasledimo njegovega imena. Kljub temu nam je drugi stavek vseeno razumljiv, saj so možgani za kratek čas ohranili v spominu vse informacije prvega stavka in so nato primerjali drugi stavek s prvim. Tudi v tem primeru so črtali iz spomina poznavanje o tem, kaj storimo po navadi potem, ko se zbudimo.

Kmalu nato so lahko povezali tretji stavek z vsebino drugega, ker so že vnaprej vedeli, da osebe po navadi zajtrkujejo pri mizi; če tega ne bi vedeli, ne bi našli nobene povezave med drugim stavkom, ki je omenjal mizo, in tretjim, v katerem je bilo govora o zajtrku.

Podobni procesi veljajo tudi za zadnja dva stavka, ki so ju naši možgani primerjali z vsemi drugimi informacijami, s katerimi so se prej seznanili. Tukaj so opravili še dodatno nalogo, ker so se morali vprašati, kakšna je vez med avtobusom in Pavlom, ki je stekel na ulico. Odgovor so lahko našli le v svojem poznavanju sveta, saj so bili prisiljeni vriniti pred zadnjim stavkom še dva, in sicer: “Pavel je na ulici čakal na avtobus. Avtobus je došel.”

V tej kratki analizi procesov, ki jih morajo naši možgani opravljati, če želijo razumeti tudi najlažje besedilo, gotovo se nisem mogel spuščati v podrobnosti: o tem argumentu je bilo napisanih na stotine knjig in na tisoče člankov. Vseeno upam, da se sedaj strinjate s tole trditvijo: vse, kar se nam zdi zelo enostavno, zahteva v možganih celo vrsto procesov, brez katerih bi razumevanje besedila ne bilo možno. Pomislite sedaj, kolikšen trud terja od naših možganov zelo zahtevno besedilo...

Andrej Zaghet

5. Draga mladih

Skupina mladih, ki sodeluje pri raznih društvi Slovenske prosvete, se mrzlično pripravlja na 5. Drago mladih. V teku so še zadnje priprave, saj bo srečanje s predavanji, okroglimi mizami, debatami, kulturnimi in družabnimi točkami za mlade steklo že 31. avgusta.

Organizacijskega dela je res veliko: treba je bilo izbrati primerno temo, ki bi bila lahko zanimiva za vse mlade, pa tudi, zakaj ne, za tiste, ki niso več tako rosnio mladi in ki so ravno tako vabljeni, da se udeležijo predavanj in drugih prireditev. Tako so mladi Tržičani izbrali temo o medijih, oziroma sredstvih javnega obveščanja. Zatem je bilo treba temo razčleniti in poklicati primerne predavatelje za predavanja, ki so jih mladi določili. Najprej, to se pravi v četrtek, 31.8., ob 16^h bo na vrsti predavanje, ki bo posvečeno medijem sedanosti, predvsem televiziji. Televizija je danes gotovo tisti medij, ki je v našem življenju najbolj prisoten in verjetno tudi najbolj vpliven. Še vedno pa je ta medij zelo težko obvladljiv, saj gledalci nismo navajeni na interpretacijo slik, tako kot smo na primer navajeni na interpretacijo pisane besede. S tem predavanjem bi radi televizijo kot medij bolje spoznali, radi bi se poglobi-

li v govorico, ki jo ta medij uporablja. Po predavanju se bodo poslušalci lahko razdelili na manjše seminarske skupine in informacije, ki jih bodo slišali med predavanjem razčlenili, jih predskutirali in kritično analizirali. Po seminarskem delu pa bo na vrsti diskusija, saj bo gotovo treba razčleniti marsikateri dvom, ki bo nastal med mladimi poslušalci.

Temo o vplivih medijev na človeka so mladi izbrali tudi zato, ker jih zelo pritegujejo novi mediji, ki so jih organizatorji imenovali kar "mediji bodočnosti". Tu mislimo na elektronske medije, na računalnike, na mrežo Internet, na virtualno realnost itd. Ti mediji zopet uporabljajo drugo govorico in na človeka ter na družbo bodo gotovo globoko vplivali, tako kot so do sedaj mediji vedno vplivali, ko so povzročali marsikateri proces, ki je bil v naši zgodovini odločilnega pomena. Pomislimo na velike revolucije, ki sta jih sprožila najprej izum pisave, potem pa izum tiskarne besede... Elektronski mediji odpirajo novo poglavje v naši zgodovini. Predavanje o medijih bodočnosti bo na sporedu v petek, 1. septembra, ob 10^h. Tudi po tem predavanju bo možnost za delo po seminarskih skupinah, kasneje pa še diskusija.

Organizatorji 5. Drage mladih bodo pripravili še eno srečanje na temo, ki so jo določili. To bo okrogla miza, ki bo na vrsti v soboto, 2. septembra, ob 10^h. Povabili bodo tri ugledne goste, tri časnikarje, ki bodo spregovorili o razmerju med mediji in politiko, o problemu objektivnosti pri poročanju, o tem, kaj je pluralizem v medijih, ter o ključnem vprašanju etike pri tako važnem delu, kot je poročanje, komentiranje, podajanje novic. Mladi organizatorji so želeli, da bi bila ta okrogla miza nekaj posebnega, morda tudi nekoliko nenavadna. Zamislili so si namreč formulo, po kateri bodo okroglo mizo, skupaj s tremi uglednimi gosti, oblikovali nekateri mladi, ki se ukvarjajo s časnikarstvom in ki bodo sami postavljali vprašanja svojim "starejšim" kolegom. Seveda pa bo tudi dovolj časa odmerjenega za to, da bodo tudi poslušalci iz publike postavili gostom kako vprašanje.

Gostje in predavatelji 5. Drage mladih bodo sociolog Franc Trček, časnikarji oz. publicisti Manca Košir, Danilo Slivnik, Vida Petrovčič in Drago Legiša.

To je torej le nekaj informacij o "delavnem" delu 5. Drage mladih. Kot smo uvodoma nakazali pa je to le delček vsega tega, kar so morali mladi organizatorji pripraviti in načrtovati. O vsem ostalem bomo poročali v prihodnjih dneh.

Breda Susič

Draga mladih se za nekatere udeležence naravno vključijo v Drago - tako je bilo tudi lani.

Jamboree nepozaben in neponovljiv

Kdorkoli se je podal na obisk na skavtski tabor v Čezsočo pri Bovcu, je kmalu prišel do ugotovitve, da je ta tabor res nekaj izrednega in imenitnega. To namreč ni bil navaden tabor, pač pa je bil večji, vse je bilo slovesnejše, veličastnejše, zanimivejše kot druga leta. Letos so se namreč skavti odločili za t.i. jamboree. Jamboree je v normalnih okoliščinah tabor, ki se ga udeležijo skavti iz celega sveta. V našem primeru pa je to Slovenski zamejski jamboree in to četrti po vrsti. Udeležijo pa se ga v glavnem člani srednje starostne veje tržaškega in goriškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije, koroški skavtje, letos pa so se ga prvič udeležili tudi skavti iz Slovenije, in sicer iz Ankarana, Nove Gorice in ena četa iz Ljubljane.

Vseh udeležencev je bilo torej res veliko, več kot 300, razdelili pa so se v tri podtabor. Voditelji, ki so tabor pripravili, so zelo skrbno organizirali program vsakega dneva posebej. Vse, kar se je na jamboreeju dogajalo pa je imelo neko povezovalno rdečo nit: to je bila tema tabora, in sicer zgodba o vitezih okrogle mize. Vse je bilo zelo slikovito, saj so se udeleženci tabora

vživel v zgodbo, tako da so si naredili imena vitezov. Načelnik Franc Biancuzzi je postal kralj Artur, načelnica Erika Černic je postala Guniver, voditelji so bili vitezi in vsak je imel lastno ime, pripravili pa so si tudi vitežke obleke, vsak udeleženec je imel lasten ščit, vsaka večja skupina je imela svoje ime rodbine, vse dejavnosti so bile tako ali drugače vpletene v temo – vedno je bil poudarek na viteškem obnašanju, na iskanju vrednot, kot so lojalnost, poštenost, solidarnost...

Vtis, ki smo ga ob obisku imeli, je bil, da se imajo udeleženci res lepo, da se zabavajo, in čeprav smo jih obiskali, ko je bil jamboree še na polovici svojega poteka, že vemo, da bo zanje konec prišel prehitro in da jim bo ob slovesu hudo. To so nam nekateri udeleženci, ki smo jih povprašali za vtise iz prvega tedna taborjenja, tudi potrdili.

MATEJ FERLETIČ – NAGAJIVI TIGER, Doberdob (15 let):

Tukaj se imamo res lepo, le voditelji so precej strogi (tu Matej pomenljivo pogleda prisotnega voditelja – op. ur.), vsekakor pa zelo simpatični... Radi se

pohecajo z nami. Tržačani in Goričani smo se takoj dobro ujeli (podtabor Galcev, na katerega je spadal Matej, so sestavljale dve četi, oz. skupini iz Tržaškega in ena četa iz Goriškega – op. ur.). Nekateri smo se spoznali že na zimovanju, drugi pa smo se prvič tukaj srečali. Najlepši dan je bil po mojem takrat, ko je bila otvoritev tabora, ko je Semola izvlekel meč Excalibur iz skale in postal kralj Artur. Všeč mi je bilo, ker smo se razživel v pesmih in klicih.

MATJAŽ ŠTURMAN – NEVARNI PES, Ankaran (14 let)

Tudi zame je bil najlepši dan takrat, ko smo se vsi trije podtabori zbrali na "galskem" podtaboru in ko so voditelji prikazali zgodbo o Kamelotu. To je bila otvoritev tabora. Vsak vod in vsak podtabor je imel svoje klice: Naš tabor je podtabor Škotov, naš klic pa se glasi takole: "Za Škote – nobene pomote!" Omenil sem podtabor Galcev, njihov klic pa se glasi: "Galci – skupaj zmagovalci!", potem pa je tu še podtabor Valežanov, ki ima tudi svoj klic: "Valežani – nič nas ne rani!" Tisti je bil prvi dan, ko smo bili vsi trije podtabori skupaj in smo se med seboj malo spoznali. Všeč pa mi je bil tudi včerajšnji dan (sobota – op. ur.), ko smo imeli "viteške igre". Jaz sem takmoval pri igri scoutball, druge discipline pa so bile roverček, nogomet, odbojka in orientacijska igra.

DUNJA FABJAN – IZNAJDLJIVA PANDA, Opčine (15 let)

"Galci – skupaj zmagovalci!" doni vsako jutro klic na našem podtaboru. Imamo se zelo lepo, v vodu se dobro razumemo. Popoldne hodimo k reki, se škropimo in se kopamo, plavamo, se igramo, peremo umazane nogavice (čeprav niso potem dosti čistejše!). Proti večeru igramo odbojko, fantje pa nogomet. Zvečer se zabavamo ob tabornem ognju, pojemo in plešemo. Najlepši taborni ogenj do sedaj je bil skupni, ko smo kronali kralja Arturja. Skupaj smo se zabavali in nam je bilo

Med mašo, ki jo je daroval koprski škof Metod Pirih v nedeljo, 23. julija.

Taborni ogenj, ki ga je na žalost pokvaril dež.

⇐ 6

zares žal, ko so zadoneli zadnji klici in smo se morali raziti.

Z vitezi se zelo dobro razumemo, med nami pa se gradi nova skupnost. Vem, da mi bo ob koncu žal, ker sem zadnje leto pri izvidnikih in vodnicah (tako se imenujejo pripadniki srednje skavtske starostne veje – op. ur.), vem pa tudi, da bo ta jamboree nepozaben in neponovljiv.

Breda Susič – Natančna gazela

Čestitka

Naš sodelavec Darko in Monika sta si obljubila večno zvestobo. Vse najboljše in da bi bila njuna pot vedno posuta s cvetjem, jima želijo člani uredniškega odbora RASTI.

RAST, mladinska priloga Mladike.
Pripravilja uredniški odbor mladih.

Pri tej številki so sodelovali:
Breda Susič, Valentina Bemb, Nadja Roncelli, Neva in Andrej Zaghet in Ivo Kerže.

Uredila Breda Susič

Trst, avgust 1995

Tisk Graphart
Drevored G. D'Annunzio 27/E,
Tel. 040/772151

Obvestilo

Že sedaj vabimo vse mlade, da se udeležijo velikega Vseslovenskega srečanja verne mladine, ki bo v soboto, 16. septembra v Stični.

Program se prične ob 10^h s hvalnicami. Gost letošnjega srečanja bo francoski karizmatični duhovnik Daniel Ange, ki vodi misijone za mlade po celem svetu. Glasbeni del srečanja bosta oblikovala Irena Vrčkovnik in Ivan Hudnik. Popoldne bo v baziliki srečanje in pogovor z Danielom Angom, ob 15^h pa bo slovesna sveta maša.

Srečanja se bo, tako kot zadnja tri leta, udeležila tudi delegacija mladih iz zamejstva. Za informacije: Breda, tel. št. 211551.

LITERATURA

Zimsko nebo je kakor porcelanast krožnik, iz katerega se cedi mrzla juha

Sedim v kuhinji. Radiator žari, da ves prostor diši po njem. Termometer kaže, da je Bazoviški kal po vsej verjetnosti že poledenel. Pred mano leži porcelanast krožnik – zelo mrzel je in čist. Vanj mi zlijejo toplo juho... korenčke, krompir in rumenkasto tekočino, ki se kadi. Juha postaja mrzla, burja stresa okno. Krompirji postajajo večji in večji, že lezejo ven s krožnika. Rumenkasta tekočina se razliva po prtju, po ploščicah, po kuhinji, vedno bolj mrzla. Začenja jo poraščati rumena trava, krompirji postajajo hribi in korenčki se daljšajo v rdeče radijske antene.

Porcelanast krožnik se obrne in zleti v višino. Raztegne se od obzorja do obzorja in zablešči, ves temen, mrzel in čist. Nad vklonjenimi travnimi bilkami se poleže sneg v dolgih lisah. Pokrajina obnemi kakor razbeljeno jeklo. Čaka, vsa v lučkah, zemlja rojena iz potokov krvi in pločevinastih škaltic. Nebo jih pritiska in stiska. Kri šprica po veselju in obzorje žari v krvavih kapljicah in aluminiju.

Lokomotiva zatuli v burji – reže obzorje na dvoje. Onkraj nje se rasteza brezmejno morje motornega olja. Diesel mehansko utripa po tračnicah, led jih brusi v nadnaravne ostrine. Tračnice so ploske, ploske in mrzle, zabodene iz večnosti v večnost – zabodene v človeška srca. Tako ploske so in mrzle, da ti udarja v lica vsa ta železnica z vzhoda. Zarja brije, ušesa so rdeča, nos je otopel.

Ledeniki terana se zajedajo pod Slavnikom in radio-antene stražijo razgled kakor prelestne novoletne jelke. Nebo pritiska pločevinke, antene, Slavnik, mene. Lokomotiva tuli vedno ostreje, razbija apnenec; burja se zaganja v ognjenih curkih. Mrzle ploskve se približujejo in iskre skačejo.

ZAVPIJEM!

preglasim burjo, preglasim sireno in zavore lokomotive. Križ na gori eksplodira, delci se zabadajo v hraste in v borovce. Slavnik se preseče na pol, tračnice vstanejo iz ledu, zvijejo se kvišku. Antene letijo proti Hrvaški, tračnice udarijo v nebo in v kriku lokomotive trči v porcelan.

Krožnik se raztrešči,
nebo se zruši nad Čičarjio,
sonce vzhaja v novo jutro,
krik se mi skuši v pljuča
kakor februarska krvavica.

Kmet zapelje mimo s traktorjem, ustavi motor in mi reče: "Jovo na novo". Odvrnem mu: "Prav imate, ampak sedaj se počutim veliko bolje."

Ivo Kerže

Ivo Kerže je za to pripoved prejel tretjo nagrado na literarnem natečaju, ki ga je letos ob dnevu slovenske kulture priredil Slovenski kulturni klub. Žirija je svojo izbiro takole utemeljila:

"Učinkovita surrealistična pripoved, ki deluje na bralca sicer nekoliko šokantno, se na koncu nepričakovano razplete in dokazuje vitalističen odnos do življenja."

Tamara

Pred očmi imamo pisavo, v kateri zadobi ista skupina grafoloških znakov več različnih pomenov. Tamarina pisava je namreč okrašena z zelo pogostimi dodatnimi znaki, ki razkrivajo bodisi njeno bujno fantazijo bodisi skrito željo, da bi se drugi zavedali njene prisotnosti. Tem znakom lahko v Tamarini pisavi pripisujemo še tretji pomen, in sicer previdnost v obnašanju: to dekle, namreč, zelo pogosto analizira pozitivne in negativne plati vsake situacije, preden se loti kakega dela. Ta previdnost jo spremlja tudi, ko že prične določen opravek, saj v teh trenutkih njen razum prevladuje nad čustvi in ji omogoča, da vestno in vztrajno izbrano nalogo izpelje do konca.

Včasih je morda Tamara prestroga do sebe, ker jo pogojujeta avtokontrola in močan čut odgovornosti: zaradi tega njeno obnašanje ni vedno naravno. Tale čut odgovornosti pa ji po drugi strani omogoča, da sama večkrat preverja delo, ki ga je že zaključila, in da lahko tako popravi morebitne napake.

Dragi prijatelji prav prijazno pozdravljeni in dobrodošli pri ponedeljkovem Potelnem Mokraiku. Kot poustvari bom spred prijeli s krajšimi glasbenimi Poti FOURRIER, kakor bom prisluhnili naši

Katja

Besedilo, ki ga je Katja napisala, je precej kratko in poleg tega manjka njen podpis; kljub temu bom navedel nekaj značilnosti, ki najbolj izstopajo iz njene pisave.

Katja je dobrega srca, sramežljiva in tudi zelo negotova: črke v njeni pisavi si namreč zelo pogosto niso vzporedne, ampak nihajo zdaj na levo zdaj na desno; ravno iz tega razloga jo drugi včasih z lahkoto pogojujejo (v nekaterih trenutkih je sposobna zavračati to, kar ji drugi predlagajo, zelo pogosto pa ta sposobnost ostaja le na potencialni ravni).

Ker se njeno razpoloženje precej hitro spreminja, ima nekaj težav, ko mora izpeljati do konca določeno delo: prične ga namreč z optimizmom, kmalu zatem pa njene moči popustijo, ker začne dvomiti v svoje moči in ker jo prevzame tesnoba.

Do drugih je prijazna in umirjena, in svoje pogovore s prijatelji lahko včasih obogati z marsikatero originalno idejo, saj sta v njej prisotni intuicija in kreativnost.

Njega sem torej vprašala, ali bi odgovoril na nekaj vprašanj za Rast: tuči moram, da sem nujno nujnost še posebno amila, saj vse bila za intenzivno domenijsko ravno na tisti junjski četrtki, ko smo me Trečškem okusili nič kaj

Irena

Irena, ki je levičarka, ni zelo potrpežljivo dekle; njeno pisavo označuje namreč hiter ritem, ki jo sili v aktivnost, ne da bi se zaustavljala pri obrobnih podatkih; rada gre torej takoj ad rem. Njeno obnašanje je izraz notranjih sil, ki jih lahko primerjamo s posodo, v kateri vre voda. Nestrpnost, aktivnost in drznost so glavne značilnosti Ireninega značaja; te značilnosti spremlja tudi nihanje v razpoloženju.

Večkrat njeno obnašanje ne soglaša s tistim, kar ona reče: zadnji trenutek lahko namreč spremeni svoj načrt.

Drugim se lahko prikupi, ker ima bujno fantazijo in originalne misli, včasih pa je v družbi morda nekoliko preveč vsiljiva.

področje. Sebe kaže za finalni del festivala so potekale že vse sece pred tem razloženim delom festivala. Tinje je prepustila vasa rebo diskus in si ogledala vse predstave, ne zstave, prireditev in vse prijevence kritično ocenila. Pri vsakem